

Rakke lasteaia „Leevike“ arhitektuurivõistlus (viitenumber 253749)

Žürii protokoll

13. jaanuar 2023

Žürii koosseis:

Indrek Kesküla, Väike-Maarja Vallavalitsus, žürii esimees

Ene Preem, Väike-Maarja Vallavalitsus

Riho Tell, Väike-Maarja Vallavalitsus

Kristel Ausing, Eesti Arhitektide Liit

Katrin Koov, Eesti Arhitektide Liit

Joel Kopli, Eesti Arhitektide Liit

Tiit Trummal, Eesti Arhitektide Liit

Võistluse eesmärk

Võistluse kaudu soovetakse leida kaasaegne ja keskkonda hästi sobituv ideekavand uue lasteaiahoone ehitamiseks Väike-Maarja valda Rakke alevikku. Arhitektuurivõistluse objekt on 4-rühmaline lasteaed koos multifunktsionaalse saaliga ning neid ümbritsev lastele ja piirkonna elanikele mõeldud mitmekesine väliala. Lasteaia hoone ja välialad peavad pakkuma võimalikult palju võimalusi kogukonna ühis- ja huvitegevusteks. Arhitektuurivõistluse eesmärk on valida kasutusfunktsioonile sobivaim ja parima arhitektuuriga lahendus Rakke lasteaiale. Loodav õpikeskkond peab olema kaasaegne ja toetama iga lasteaialapse nii individuaalset kui ka sotsiaalset arengut.

Tähtajaks laekus 24 võistlustööd, mis kõik kvalifitseeriti ja tunnistati vastavaks.

Žürii tutvus ühiselt hoone asukohaga ja hindas seejärel töid tähestikulises järjekorras.

[Võistlustööd](#)

Žürii kommentaarid võistlustöödele

AJAKIHID

Positiivne on hoone skaala tajumine ja mahuline liigendatus. Arhitektuurikeele põhjal on selgelt arusaadav, et tegemist on lasteaiaga.

Žürii hindab, et võistlustööga on palju ära kasutatud olemasolevat: vana hoone vundament ning olemasoleva haljastuse positiivne rakendamine. Samuti on positiivne, et lähtutud on vana hoone sissepääsude asukohtadest. Žürii kahtleb siiski, kas uus peauks on kergesti leitav, kuna see jääb veidi varju.

Kommentaaris plaanilahenduse osas: paistab, et selle töö puhul ei ole otse sissepääsu rühmadesse ette nähtud, kolm rühma tulevad ühest uksest, õue minek toimub läbi ühise koridori. Seetõttu võib tekkida laste ummik. Garderoobid on hoone sügavuses, palju koridore. Rühmaruumide ees on terrassid, aga neile pole antud pääsu otse rühmadest. Terrassid on ka liialt väikesed, et lastega tegevusi läbi viia.

Saalide esine ala on väga koridorilik, hajumisala pole piisavalt. Võiks olla võimalik hajuda fuajeesse. Saali külgeinas on fassaadile kavandatud efektne aknaraam, kuid tegelikult on selle koha peal tumm sein. Kõõgil ei ole majasisest ühendust, uks on kogemata (?) ära jäänud. L-kujuline köök ei pruugi olla funktsionaalne.

ALEVIK (3. preemia)

Žürii märgib positiivselt, et töö on selge joone ja meeldejäätava arhitektuuriga. Ruumi kontseptsioon on arusaadav: jagunemine väikesteks majadeks. Plaanilahenduses on puhtad ja mustad käigutsoonid hästi lahendatud. Sõimerühm on avatud hommikupäikesele. Fuajee on saaliga hästi ühendatud. Ühisala on ühine aatrium, mis on seob hästi erinevaid funktsioone. Funktsionaalsed varikatused töötavad hästi. Positiivne on, et rattaparkla on kaetud ja integreeritud lahendusse. Hoone on liigendatud, kaasaegsele õpikäsitlusele vastav, vaheldusrikka ruumiga ja pikki koridore vältiv.

Hoone kuvand ja vorm: seletuskirjas on viidatud tööstusarhitektuurile, mis on kohane. Kuid žürii kahtleb, kas töös välja pakutud vorm konteksti sobib, see võib jääda Eesti (Rakke) kontekstis siiski formaalseks. Tekitab küsimusi, mis on "korstnate" täpne funktsioon? Lisaks ei tundu ratsionaalne, et kaldkatustega hoone katusealused ruumid on kasutuseta.

Žürii leiab, et hoone siselahendused mõjuvad pigem kooli- või bürooruumidena, lastepärasust võiks olla rohkem. Hea mõte on siseruumis eksponeerida põhku. Žürii arvab, et loovuspesa ja nutipesa ala hoone keskel oleks meeldivam kui omaks otsest vaadet väliruumi.

Materjalide kombinatsioon on põnev, ent see vajaks põhjalikumalt läbitöötamist, kuidas fassaadimaterjal koos põhuga töötab. Terasplaatidest välifassaad nii suures mahus võib lasteaias puhul mõjuda vähe hubaselt.

Kogu väliala on põhjalikult läbi lahendatud. Maastikulahendus on looduslähedane ja loogiline. Kogukonnaplats on tänaseid elanikke arvestades piisava suurusega, kuid tekitab küsimusi, kas on hea mõte, et külaplats on nii eraldatud künka taha. Sümpaatne, et kooli aed on säilitatud.

DUO

Hoone plaanilahendus: Laste ruum (rühmad) on lahendatud loogiliselt. Sõimerühm avaneb õhtupäikesesse, pimedal ajal võib neile kõige vähem valgust jõuda. Vaheruum (fuajee, koridor) on liiga suur ja laialivalguv. Samas, suure saali ees on liiga vähe hajumisruumi, kitsas pääs saali nutitoa ja loovusruumi vahel. Väliruumi ja siseruumi lahenduses on selge eesmärgita pinda natuke liiga lahkelt jagatud. Žürii näeb ühe peamise miinusena, et lahendus pole kompaktne. Kõik ruum ei ole žürii hinnangul vajalik. Kaasaegse õpikäsituse seisukohast ei ole siselahendustes näha, milliseid kehalisi ja vaimseid arendavaid tegevusi ruumid võimaldavad. Ruumides domineerivad istumiskohad. Õuealal on küll loodud palju erinevaid tegevuskohti, aga need on samuti üsna standardsed.

Positiivne on, et hoone kogukonna osa on eraldiseisvalt kasutatav. Tuulekojaga pääs kooli poolt on olemas, õpetajate logistika saab toimida. Lisaks on eraldi pääsud hoone külgedelt fuajeesse. Väliruumis on žürii hinnangul paviljonidega liiga hoogu mindud, nii palju neid hoone kasutajad ei vaja. Parkimine Kooli tänava ääres on ette nähtud olemasolevate suurte puude asemele – võiks proovida puid rohkem säilitada.

FÖÖNIKS

Plaanilahendus: žürii leiab, et hoone kesktelg – koridor – mõjub liiga pikalt ja domineerivalt. Pikk koridor muudab hoone kasutamise keerukaks ega vasta tänapäevasele õpikäsitusele, kus ruumid peaksid olema rohkem lõimitud ja üldmulje avatud ning vaheldusrikas. Õpetajate tuba, loovus- ja nutituba on lasteaiast justkui ära lõigatud, sinna jõudmiseks peab läbima pika koridori. Positiivsena tuleb esile tõsta rühmaruumi lahendust, kus on lastele loodud mänguliselt arendav ja põnev keskkond. Köögi logistika pole lõpuni läbi mõeldud – must ja puhas tsoon ristuvad.

Välialad on loogiliselt ja terviklikult lahendatud. Žürii hinnangul on kogukonna plats toredalt vana koolimaja asukohta ja mahtu tähistav. Samas on küsitav, kas kogunemisplatsi asukoht maantee lähedal on parim valik, kuna seal saavad ürituste ajal ka väiksemad lapsed vabalt ringi joosta. Samuti võib kontserdi puhul häirida liiklusrüü.

Hoone vorm: katuste püramiidne vorm tekitab žüriis küsimusi – ei mõju eksterjööris veenvalt ja kaldpinnad pole ka siseruumides ära kasutatud (sisevaadetel näidatud siledad laed). Lisaks insenertehniline tähelepanek, et katuste ühenduskohtadesse võivad tekkida lumekotid.

KOBAR

Žürii toob välja, et plaanilahenduse ülesehitus on selge ja mänguline, lasteaiale sobiv. Üks keskne ühine ala väikese siseõuega on tore ettepanek. See ühine jõulukuusega väliala võib isegi kitsaks jääda, kui soovida seal üritusi vms läbi viia. Keskne õueruum on avatud ainult ühes suunas. Kogukonnahoone on visuaalselt justkui eraldiseisev, samas on plaanil muude funktsioonidega selgelt ühendatud.

Žürii jaoks on kompleksi katuste lahendus tarbetult keeruline ja tekitab tehnilisi küsimusi, näiteks võimalik suure lume kogunemine katuste ühenduskohtades. Positiivne, et katuste liigendamiseks on üritatud väiksemat mastaapi saavutada. Samas tekib küsimus, kas püramiidkatuse ülemine õhuruum on hästi kasutatav?

Rühmade garderoobid on kitsavõitu – ruutmeetrid on märgitud ebatäpselt. Plaanilahenduses toimivad puhas ja must tsoon hästi. Köögi erinevad osad omavahel ühendamata, logistika lõpuni läbi lahendamata (toiduainete ja valmistoidu liikumine, must ja puhas tsoon, jäätmete liikumine jms).

Välialad. Maantee äärsest puudealleest on kahjuks alles jäänud ainult üksikud tammed. Ka ülejäänud haljastus on väärtuslik. Kogukonna väljak on paigutatud suure tee äärde, kontserdi puhul hakkab liiklusrüü häirima. Nii urbanistlik (suur ja sillutatud) väljak ei sobi väiksesse Rakke asulasse.

KUJA

Hoone vormilahendusest: žürii hinnangul on rühmaruumide telkkatuste “retro” võte huvitav, aga tekitab pigem puhkemaja assotsiatsiooni. Ülejäänud hooneosade mahud ei ole heade proportsioonidega. Fassaadides torkab silma akende kohmakas lahendus. Žürii hinnangul on hoone keskmeks liiga pikk koridor, taskud küll pehmendavad seda. Väli- ja siseruumi liigendus on hea. Žürii toob positiivsena välja, et on tervikuna on lahendus suhteliselt kompaktne.

Rühmaruumid on hästi jagatud tsoonideks: tööala, mänguala, puhkeala. Rühmad on ruumiliselt vaheldusrikkad. Rahunemisala peaks olema eraldi, ei saa olla avaliku ruumi osa. Samuti ei sobi

nutitegevused avatud koridori sopp, sest seal on palju asju, mida ei saa jätta kõigile käeulatusse.

LEEVI (2.preemia)

Hea kompaktse ja loogilise põhiplaani lahendus. Fuajee ja saal on hästi ühendatud, hajumisruum on muudetava suurusega ja ristkasutatav – kui nuti- ja loovustuba pole parasjagu kasutuses, saab need ühendada vahealaga. Nutituba ja loovustuba on paindlikult lahendatud, neid saab vaheseinaga eraldada või kasutada koos. Žürii märgib miinusena, et keskses alas pole ühtegi õue vaatamise akent lastele, pole visuaalset kontakti ümbrusega. Rühmaruumide logistika on väga hea. Ruumid on mängulised ja avarad, kõrgust võiks julgemaltki kasutada laste kehalise kirjaoskuse arendamiseks. Tehnilise poole pealt võib kütte puhul olla probleem, et soe õhk koguneb kõrge lae alla (kõrgemate osade katuste kõrgus 8,9m).

Žürii toob välja, et katustemäng mõjub sümpaatselt (kuigi on tehnilisi küsimusi).

Kooli kõogi paigutus ja logistika toimib hästi. Hoone on liigendatud, kaasaegsele õpikäsitlusele vastav, pikki koridore vältiv.

Õueala on hästi läbimõeldud ja kompaktne, mis jätab rohkem vaba ruumi looduslikule pargialale. Tore, et õuealal on mõeldud erinevatele arendavatele tegevustele ja ka näiteks meeltele. Õuepaviljoni dünaamiline katus tekitab õuealale hea sümboolse piirde ja tundub, et on multifunktsionaalselt hästi kasutatav.

Liikluslahenduses on küsitav vanemate parkla lahendus: tagurdamine ja autodega manööverdamine kitsal alal võivad tekitada ummiku, samuti on riskikohaks autode ja jalgsi liiklejate ristumine. Parkla on majale väga lähedal, puudub võimalus turvaliselt jalgsi ümber maja käia. Õuealal võiks ka veidi vähem kivi ja tartaanpinda olla.

LINNUPESA (ergutuspreemia)

Selgelt eristuv lahendus. Hoonekompleksi ülesehitus on süsteemne: plaanilahendus on sirgjooneline, hooneosi ühendav katus aga voolav, mis loob hoogsalt pehme, põnevate vaheruumidega üldmulje. Žürii hinnangul on hoone kuvandi mõttes tegemist lastele sobiva lahendusega. Plaanilahenduses on hästi lahendatud mustad ja puhtad tsoonid. Puudusena toodi välja, et rühmaruumidel puuduvad tuulekojad ja jalatsipesuvõimalus.

Žürii toob varikatuste kohta positiivsena välja, et vihmavari ja päikesevari on ühendatud.

Varikatuse postid on väga loominguiliselt paigutatud. Õhuke katus tekitab mitmeid tehnilisi küsimusi, näiteks kuidas katusekonstruktsioon on lahendatud, kas kassettsüsteemis? Või kuidas on mõeldud katuse vihmavee ärajuhtimine. Lumekoormus on kindlasti küsimus. Lisaks – kuidas vormistatakse korrektselt katuse servad. Hoone seinte osa pole keeruline, katuselahendus on aga väljakutse ja võib kujuneda kalliks.

Väliruum: puude istutamine sisehoovidesse võib olla tehniliselt keeruline – kas istutatakse suured puud, kuidas need toetatakse ja hooldatakse. Lava ja plats on paigutatud krundi sügavusse, mis kogukonna ürituste puhul ei pruugi olla logistiliselt parim asukoht.

Olemasolevale alale on akupunktuurina lisatud maastikuelemente, mis on positiivne võte.

LOOLA

Töö plussiks on, et kogukonnaruume saab kasutada eraldiseisvalt. Plaanilahenduses domineerib aga koridor, mis on žürii arvates liiga pikk ega vasta kaasaegsele õpikäsitlusele, kus

ruumid võiksid olla rohkem lõimitud, ristkasutatavad ja üldmulje avatud ning mänguline. Muusikasaal on omapärase kujuga, mis pole eriti funktsionaalne. Hajumisala logistika pole sujuv. Nutituba ja loovusala ei saa liita ühisalaga. Invatualett on vale proportsiooniga. Köök pole logistiliselt eriti hästi läbi lahendatud, nt personali pääs garderoobi toimub otse õuest ja toidu väljastamine rühmadesse läbi nõudepesuala.

Positiivne, et insenertehniline lahendus on detailselt läbi mõeldud – taastuenergiat põhinev küte ja jahutus on esitatud põhjalike skeemidena. Tore ja praktiline idee on rühmade juures asuvad katusealused väliruumid. Õpetajate ruumid on piki koridori laiali, plaan pole väga loogiline. Sünergia õpetajate, logopeedi, direktori jms vahel ei saa nii hästi toimida.

Õueala on kompaktne ja selgelt tzoneeritud, aga laste mänguvahenditest torkavad silma üksnes standardsed tooted, mis ei toeta muutunud õpikäsitust, kus liikumis- ja mänguvahendid ning -maastik ei peaks ütlema täpselt ette, kuidas neid kasutada, vaid ergutada loovalt mängima ja liikuma. Kogukonna plats suure tee ääres ei toimi hästi, kuna liiklusmüra võib hakata kontserte segama.

MAGNET

Žürii märgib positiivsena, et hoone üldilme on sõbralik ja looduslähedane. Hoone vabakujuline ribistus fassaadil tekitab erinevaid assotsiatsioone. Murukatus aitab hästi lokaalset kliimat tasakaalus hoida, toimides hästi energiatõhususe põhimõttel – katus ei kuumene üle ja immutab sadevett. Jooniste graafika postritel: põhiplaanid on trükitud liialt õrna joonega, plaane raske lugeda. Plaanilahendus: rühmade garderoobid ja rühmaruumide logistika toimib hästi. Sümpaatne on rühmade avanemine mängulisele ühisalale ja muusikasaalile mis loob võimaluse ruumide paindlikuks ristkasutuseks, toetades hästi nüüdisaegset õpikäsitust. Miinusena on rühmaruumide aknad avatud õhtupäikesele, samas lasteaed toimib aktiivsemalt just päeva esimeses pooles. Nuti- ja loovusklassid jäävad veidi “nurga taha”. Köögiploki lahendus tundub toimivat.

Välialade plaan on suures plaanis loogiline, laste mänguala kompaktne ja iluaed säilitatud. Samas on töötajate parkla liiga domineerival kohal sissepääsu juures ja külaliste parkla jaoks tuleb võtta maha palju suuri puid Kooli tänava ääres. Külaplats on lasteaiast eemal ja läbi lahendamata.

MÄNGUMÄESTIK

Üldised kommentaarid: töö visuaalne käekiri on agressiivne. Hoone kuvand meenutab noorte rulakeskust, ei mõju lasteaiana. Punane värv leevikese kõhu viitena mõjub liiga literatuuriselt. Plaanilahendusest: ümber siseõue tekkiv galeriiruum võib olla meeldiv, aga sissepääsud pole loogilised. Plaanil on siseõue pool kaks peegelpildis ust, ei ole selge, milline neist on peauks. Sissepääsu ette (sisuliselt tuulekotta) on pakutud välja saali hajumisala. Hoovi poolt on ligipääs rühmadesse piiratud ja ebamugav: sissepääsuala on kitsas pudelikael ja edasi peab rühmadeni jõudmiseks minema läbi terve maja. Must ja puhas tsoon on segamini. Plaanidelt ei peegeldu kaasaegsele õpikäsitusele vastavaid ruumilahendusi nagu mängulisus, paindlikkus ja ruumide ristkasutus. Vaid üks koridori osa on tähistatud kui “põnev liikumisruum lastele”, samas pole seda täpsemalt kirjeldatud.

Kolmnurksed aknad mõjuvad pelga vormimänguna ja teevad seinakonstruktsiooni lahendamise keerukaks. Looduslikult ilusa krundi potentsiaali pole ära kasutatud. Sissepääsu väljak ei toimi, peegeldub müra maanteelt. Nii palju paviiljone pole lasteaial õuealal vajalik.

MEIE UNELM

Töö mõjub vanamoodsalt. Plaanilahendus on allutatud jäigale geomeetriaale. Nõnda on tekkinud väga palju koridore, mis võib olla küll 'seikluslik', aga ei ole kasutajasõbralik. Hoonesisene logistika pole loogiline – näiteks puudub võimalus rühmadest otse õue minna, koridoride rägastik on segane ega aita kaasa laste enesejuhtimise arengule. Plaanis tervikuna puudub paindlikkus – võimalus ruumide ristkasutamiseks, tegevuste vahealadele laienemiseks jms. Ei ole näha nüüdisaegsele õpikäsitusele vastavaid mängulisi, arendavaid ja loovaid ruumilahendusi. Rahunemisruum on ilma aknata pime tuba – kuidas seal laps rahuneb? Keerdreppiga ligipääsetavad loovustuba ja nutituba lasteaialastele teisel korrusel ei toimi. Ruumid ise ei viita kuidagi loovatele tegevustele – klassid on kehva proportsiooniga, lisaks üksteisest ruumiliselt eraldatud, samuti ei saa need laiendada avarasse trepiahalli. Lahtine keerdrepp pole lasteaias hea lahendus.

Fassaad on väga värviküllane. Kohati tekib aga küsimus, kas graffitit on olnud vaja tühjade seinte peitmiseks.

Asendiplaan on ehmatavalt autokeskne ja laste jaoks ebatavaline, samas on ülejäänud kinnistu jäänud lahendamata peale ühe ebaloosulikul väljavenitatud telje, mille funktsioon jääb segaseks. Mängualad ja külaplats lahendamata. Kogu töö on vormistatud hingetult tehnilises võtmes.

MÕMMI JA JÄNKU

Hoone pindala on ülesandes etteantust palju suurem. Hoone välisilme on angaarilik. Sissepääsu on elavdatud A-kujulise raamiga, mis lõikub justkui juhuslikult hoonemahtu ega mõju veenvalt. Hoone keskel on ülavalgusega suur ühisala, aga selle potentsiaali pole avatud – pole näha, milliseid tegevusi ja liikumisvõimalusi pakub. Lisaks, nii suurt ala ei pruugi tegelikult vaja minna. Ühisalal puuduvad vaated õue – silmside ümbrusega. Õpetajate tuba on samuti pime. Saalile pole näidatud võimalust liita seda ühisalaga, külaliste garderoob liiga väike. Köök on mõistliku koha peal, aga toidu logistika köögist edasi pole loogiline. Rühmaruumide logistika üldjoontes toimib, aga ruumid ise on läbi lahendamata – ei selgu, milline mänguline, arendav ja loov õpikeskkond siia võiks tulla.

Asendiplaani lahendus on loogiline, mänguala kompaktne, külaplats võib jääda aga liiga kaugele, et tekiks sünergia lasteaia taristuga. Parkimiseks Kooli tänava ääres tuleb sellise lahenduse puhul palju suuri puid maha võtta.

ORIGAMI

Suure pindalaga lahendus. Hoone keskmes on keerulise klaaskatusega ühisala, mille lahendamine on kulukas ja aeganõudev, selle otstarbekat kasutamist pole töös välja pakutud. Tellija ei näe vajadust nii suureks vahealaks. Sellega liitub omakorda palju tarbetuid koridore. Rühmaruumide funktsionaalsus ei ole kõige parem. Näiteks puudub võimalus rühmadest otse õue minna, must ja puhas tsoon ristuvad. Plaanidelt ei peegeldu kaasaegsele õpikäsitusele vastavaid ruumilahendusi nagu mängulisus, paindlikkus, arendavad liikumisvõimalused.

Õueala mõjub tühjalt ja steriilselt, pole arvestatud krundi olemasoleva vaheldusrikka haljastusega. Olemasolev kooli aia osa on ära kaotatud ja selle äärde on kavandatud autoparkla. Maja ees domineerib samuti suur parkla. Iga rühma juurde on pakutud välja kasvuhoone, mis pole vajalik.

PÄEVAKOER

Kahe mahu ristumise võtte on selge vormiline võtte. Samas on plaanilahenduses ebaloogilisi kohti. Kahe mahu ristumise printsiip ei ole siseruumides selgelt loetav. Üks hoone osa on paigutatud vana koolihoone vundamendile, mis on tore idee, kuid fassaadis jääb see hooneosa pigem teisejärguliseks. Katuste maastik on keeruline, kasutatud palju erinevaid võtteid, mis ei mõju veenvalt. Tehnilises plaanis on ühenduskohad keerukad, kohati tekivad lumekotid. Rahunemistuba on pime ja raske on jätta last sinna üksi, pole õpetajate silma all. Last on keeruline saata tugispetsialisti ja logopeedi juurde, sest need asuvad eraldi hooneosas suletud uste taga. Lasteaia puhul pole eelistatud lahendus, et osad ruumid asuvad teisel korrusel, sest lastega on keeruline kahe korruse vahel liikuda. Samas on keerdrepi ümbrus lahendatud hästi, loodud hubane ja mänguline ühisala. Siseruumis tekib mahtude liitmisel palju keerulisi kohti. Mõned rühmaruumid on pikad ja kitsad. Sõimerühma aknad on õhtupäikesesse, vähe hommikuvalgust.

Väliala: Positiivselt on lahendatud kogukonnaplats, tribüün ja istumisala. Väliala lahendus kogukonna vaatepunktist on hästi lahendatud. Aga on imelik, et osad lasteaia aknad avanevad tribüüni taha. Oleks võinud kaaluda tribüüni hoone osana. Seikluspark on aga ära kaotatud.

RAKUD

Töö välisarhitektuuri käsitlus huvitav ja väljapeetud. Lihtne lahendus, aga põnevate nüanssidega, heade proportsioonidega. Aga üldine lahendus meenutab pigem koolimaja, mõjub teise tüpoloogiana, mitte lasteaiana, puudu jääb lastepärasusest. Plaanilahenduses on huvitavaid kohti. Saali ja fuajee lahendus on loogiline, on hajumisruumi. Samas on ühendus saali ja rühmaruumide vahel läbi pika tühjalt töötava koridori. Rühmaruumide garderoobidest pääs õuealale läbi puhta ühisruumi. Õueala lahendus on professionaalne, ehkki haljastuse osa pole eriti läbi töötatud.

REEDE

Tellisfassaad eristub teistest töödest. Žürii leiab, et töö minimalistlikus lahenduses on poeesiat ja arhitektuuri võlu. Ilus ja selge plaanilahendus, kus tekib selge mustade ruumide lint. Samas pole domineeriv pikk lineaarne koridor eriti lasteaialik. Plaanil on küll ilusat lihtsat joont, aga ruumid mõjuvad liialt skemaatiliselt. Kolm rühmaruumi ühisruumidega heas seoses, üks rühmaruum avaneb aga kitsasse koridori.

Rahunemistuba jääb liiga kaugemale õpetajate ruumidest, laps peaks seal olema õpetajate poolt paremini jälgitav. Köögi ladu asub siselogistika mõttes halvas kohas.

Siseõued on hea võtte, loob mõnusa defineeritud väliala. Suurtel fermidel põhinevad seinalad, mis hõljuvad siseõue kohal, tekitavad aga žüriis küsimusi, s.h. ka nende konstruktiivses pädevuses.

Žürii kommenteerib, et töö on hästi modernistlik. Minimalism mõjub sümpaatselt, aga ei pruugi mõjuda lapsedõbralikult. Leitakse, et kõik otsad pole kokku seotud.

SIUTS (töö vastuvõtmise nr 7)

Tõsiseltvõetav töö. Hästi lahendatud väliala. Hoone asub sügavamal krundil. Maantee äärde on puid puhvriks juurde pandud. Linnaruumiline avanemine lähenemise suunalt on heades proportsioonides ja dünaamikaga, mõjub õiges skaalas. Samas mõjub hoone ise rohkem avaliku (administratiiv-)hoonena kui lasteaiana.

Väliruumis on katendatud ala liiga palju, lahendus mõjub väikeasula kontekstis liiga linnalikult. Väljak on liiga avatud maanteele, ürituste ja kontsertide korral võib liiklusmüra segada.

Plaanilahendus: Peauks on pisut vale koha peal – fuajee kõige kitsamas kohas, kitsalt vastu seinu. Mõned rühmaruumid on loode suunas, saavad alles hilisõhtul päikesevalgust näha.

Lasteaia rühmade garderoobide kuivatusruumid võiksid olla sissepääsude juures.

Plaanilahenduse tsoneerimine on hästi lahendatud: kogukonnaruumid ja lasteaed on piisavalt eraldiseisvad.

SIUTS (töö vastuvõtmise nr 5)

Plaanilahendus: sügav plaan, mis on sarnane mitmele teisele lahendusele. Ringrada ehk jooksurada tekitab žüriis küsimusi – kui ukсед avanevad koridori, võib tekkida ohtlikke momente. Sisevaadete ruumikujundus mõjub veenvalt. Positiivne on, et kavandatud on aktiivne ronimisala, istumispesad, tegevusseis siseruumis. Talvel on katuseakendel oht, et lumi katab need ära ja valgust ei tulegi. Õpetajate tuba on ilma välisseina aknata. Žürii märgib, et siseruumi jaotus on liiga võrdne, võiks olla vähem ja rohkem avaramaid kohti ja rohkem varieeruvat rütmi. Laste igapäevase mängukeskkonna mõttes on pisut ahistav, et suurem osa laste ühist siseruumi on ilma otsese välisvaateta. Seda leevendavad ainult koridoride õue avanevad perspektiivid.

Väliala: Palju olemasolevat haljastust (eriti tee äärest) on kahjuks eemaldatud. Väliruumi kogukonnaalad on raskesti leitavad. Õueala on jäänud vaeslapse rolli, peafookus on olnud hoonel. Liikumine üle tee põhikoolist pole loogiline, peasissepääsu suunas peab minema ümber nurga. Funktsionaalselt põhjendatud varikatus ei moodusta hoonega vormi mõttes orgaanilist tervikut. Samas on hea, et varikatus varjestab sissepääsud.

TEELE

Plaanilahendus on funktsionaalne, loogiliselt tsoneeritud. Lasteaia- kogukonnaruumid parajalt eraldiseisvad. Saal ja loovusruumid hästi ühendatud ühisruumidega. Rühmaruumid on hästi korraldatud, garderoobide ühendus väliruumiga hästi lahendatud. Köök ja toiduvedu hästi lahendatud. Vaheala on mõistliku proportsiooniga, kuid kesksest siseruumist pole kahjuks vaateid väliruumi. Kooli poolt pole pidulikku sissepääsu. Sissepääs koolimaja vastas mõjub nõrgalt. See pole piisavalt jõuline, et tänavalt mõistaks, et tegu on ühe peamise sissepääsuga. Arhitektuuri välisvorm võib olla liiga tasakaalukas, võiks olla rohkem lastepärast nüanssi. Rühmaruumide fassaadil eri rühmade mängualad liiga vähe eristatud, ainsat liigendust pakuvad massiivsed varikatuse tugipostid, mis on samas sümpaatne detail.

Laste väline mänguala pakub erinevaid võimalusi ja kogemusi. Asendiplaanil on kogukonna jaoks loetav ainult korvpalliväljaku kasutamine. Lastevanemate parkimine on loogiliselt korraldatud.

TSIRK (ergutuspreemia)

Hoone sise- ja väliruum on terviklikult lahendatud. Hoone on kompaktne, võluvalt lihtne ja loogiline. Plaanilahendus selge ja arusaadav. Samas pisut linnalik lahendus ja meenutab sümboolses plaanis kohati rohkem koolimaja.

Mahuline kõrgendus on saali puhul põhjendatud, aga saali kõrval asuvate kabinettide kohal töötab hoone välisvorm "tühikäigul". Linnaplaneeringuliselt on saali kõrgem maht aga loogiline aktsent tänavate ristumiskohas. Samas oli žürii liikmetel küsimusi, kas üks liigendamata maht ei mõju Rakke kontekstis liiga rõhutatult. Kooli tn poolne fassaad jääb mõnevõrra ühetaoliseks. Rühmaruumid on hea proportsiooniga ja hästi läbi lahendatud. Loovus- ja nutituba on keskel kahjuks ilma loomuliku valguseta. Positiivne, et saali ees on võimalik ürituse korral riideid ära panna.

Õueala moodustab hoonega ühtse terviku. Samas on terrassiala kogu lasteaial ühine ja pole eri rühmade lõikes liigendatud. Seepärast tundub hoovi külg ka liiga pikk ja üheülbaline. Mänguala on lahendatud ühisena kõigile lasteaiaühematele, jättes vähem võimalusi eraldumiseks.

Faehlmanni tn ääres on hästi ära kasutatud olemasolevad sissepääsud krundile. Kooli tänava poolne parkimislahendus on loogiline. Kogukonna-ala lahendust ei ole eriti käsitletud.

TÕMMIS (1.preemia)

Väga hästi asukoha potentsiaalidega arvestav ja ühist õueruumi väärtustav töö, seda nii lasteaia kui kogukonna vaates. Hoone loob selgelt uue julge ruumiolukorra Kooli tänava poole, mis on peamisest lähenemissuunast hästi vaadeldav, ent samas jääb maanteest veidi eemale, olles nõnda turvalisem ja õdusam ruum selle kasutajatele. Positiivne on Kooli tänava pool fassaadi liigendamine sakkidega ja nende rütmist tekkivad õuealad. Hästi on läbi mõeldud hoone erinevad küljed – olemasoleva koolimaja vastas laiem linlikum joon ja Kooli tänava küljel eramajade pool tihedamalt liigendatud aedlinlik iseloom. Iluaia-poolne fassaad on rahulikum ja ala pargilikku iseloomu toetav. Sakid toimivad hästi ka päikesevarjestuse ja kaetud väliruumi tekitajana. Lahendus markeerib kaasaegses võtmes vana koolimaja mahtu peatänava ääres. Kooli tn poolt mõjub samas väiksemaks liigendatud maht lasteaialikult.

Hoone on kompaktne, siseruum ei mõju seejuures kitsalt. Vaid rühmadevahelist koridori soovib žürii avardada ja ühisalana paremini tööle panna. Hoone mahulises lahenduses on žürii hinnangul maja enda ja varikatuste rütm hea ruumiline tervik. Ilmakaarte suhtes on võistlustöö hästi lahendatud. Rühmaruumide aknad ja mängualad on orienteeritud hommikukaarde, kuna lasteaia aktiivsem töö toimubki päeva esimeses pooles. Hea ühendus õuealadega toetab nüüdisaegset õpikäsitust, pakkudes vaheldusrikast õpikeskkonda, soodustades õues liikumist ja mängulist õpet. Saalid maja keskel toetavad samuti mitmekesisuse ja ristikasutuse põhimõtet, näiteks on avatud liikumissaal "käiguteel" hea viis lapsi kehaliselt aktiivsena hoida.

Väliala on funktsionaalselt hästi läbi mõeldud ja loogiliselt lahendatud. Võimaliku probleemina toob žürii välja Kooli tänava parkimiskohtade kavandamise eramajade poole, nende asukoht ja paigutus tuleb edasise töö käigus üle vaadata. Jooniste graafika on loetav ja esteetiliselt nauditav.

Problemaatiline on Kooli tn eramajade küljele kavandatud parkimine.

Üle tuleks vaadata rühmaruumide sissepääsude logistiline toimivus, sh suurendada tamburite suuruseid ja vältida puhta ja musta tsooni ristumist.

Vaadata üle köögiploki funktsionaalne toimimine ja asukoht. Vajadusel vahetada tugispetsialistide ja köögiploki asukohad, et majandushoov oleks kompaktsem ja tugispetsialistid rühmaruumidele lähemal. Samuti võimaldaks tugikeskuse avaram ruum kasvatada avarust ja ruumikasutuse paindlikkust hoone keskel saalide ümbruses.

Peaukse esine varikatus võiks olla lahendatud ilma varikatuse alust liikumist takistavate elementideta, et siduda varjestus ülejäänud külgedel paiknevate varikatustega ja pakkudes sademete eest varju (liikumistee ümber maja).

Otsida lahendust, kuidas vältida liikumissaali lükandukse sulgemise korral tekkivat pikka koridori. Laiendada hoonet läbivat koridori, et muuta see läbipääsuruumist olemisruumiks, mis annaks ka rühmaruumidele lisavõimaluse tegevusi mitmekesistada ja ühisruumidesse laiendada.

VÄIKE KÜLA

Selge joonega plaanilahendus. Vormiline lahendus ei sobitu žürii hinnangul hästi meie kultuuriruumi (introvertne maht ja idamaine fassaadikäsitlus). Hoone massiivne vorm, tume fassaad ja ühetaolisus ei kannu endas kaasaegse lasteaia sõnumit. Muutunud õpikäsituse põhimõtted – vaheldusrikkus, paindlikkus, avatus, elulisus ja mängulisus – võiksid kajastuda ka hoone arhitektuuris.

Siseõue lahendamine maantee poole põhjaküljes ei toimi hästi müra ja vähese päikesevalguse tõttu. Siseõue ise on üleni sillutisega kaetud – pole selge, mida seal päeva jooksul teha võiks. Plaanilahendus: Rühmade passiivne (magamisruumi) sein ühisala poole ei võimalda tegevusi aktiivselt ühisalale laiendada ja ruume paindlikult ristkasutada. Koridorid ja ühisalad on mõtestamata. Pooled rühmad saavad ainult õhtupäikest (aga lasteaia aktiivsed tegevused eelkõige hommikupoole). Nuti- ja loovustuba on üksteisest eraldi, võiks olla võimalus ühendada, samuti puudub nende laienemise võimalus ühisalale või saali. Idatiivas olev pikk koridor suletud kabinettidega ei toeta juhtkonna ja õpetajate omavahelist koostööd. Köögis ristuvad toidu sissetoomise teed teiste teedega. Paksude seinte vajadus ida- ja lääneküljel on küsitav. Seinanišid pakuvad ainult passiivseid tegevusi (istumine). Päikesevarjestuse funktsioon on arusaadav, aga küsimusi tekitab tühi seinamaht.

Välialade lahendus juhuslik ja visandlik, pole selget kontseptsiooni ega seda piisavalt selgitavat detailsust. Kogukonna tegevusvõimalusi pole üldse näidatud. Suur parkimisala maantee ääres ei lisa kinnistule turvalisust ega kasutajasõbralikkust.

VÄRAV

Isikupärane töö. Hoone meenutab vormiliselt rannaarhitektuuri, mis Rakke kontekstis pole asjakohane. Ruumiline "värava" lahendus on hakanud liialt siselahendust dikteerima. Saal, nuti- ja loovustuba on ülejäänud hoonest liialt eraldatud, puudub võimalus neid ka omavahel ühendada. Ühisala on liigendatud sopiliseks ja loob huvitava 'teekonna', ent see pole olemisruumina piisavalt mõtestatud. Siseseinte vahel kulgeval koridoril puudub lisaks visuaalne kontakt ümbrusega ning mugav võimalus laieneda rühmategevustega ühisalale. Plaanil on veel kohmakusi, näiteks wc-ploki paigutamine saali mahtu.

Pöördseinte lahendus rühmaruumis on uuenduslik ja põnev. Rühmade hoovipoolsed pääsud on mugavad ja hästi lahendatud ning toetavad õueskäimist, seeläbi ka kaasaegset õpikäsitust, kus pannakse rõhku õuesõppele ja liikumisele.

Katusemaastikul tekib ohtralt lume ja vihmavee kogunemise kohti ning seeläbi lekkeoht, mis tähendab, et tehniliselt tuleb palju keerukaid olukordi läbi lahendada.

Välialade lahendus ei ole kogukonna vaates sobiv, näiteks on ära kaotatud trossirada, pole näidatud külaplatsi / sündmusruumi asukohta ja toimimist. Lasteaia funktsioonid on liialt laialipillutatud.

Žürii otsustas premeerida järgnevaid võistlustöid:

1. preemia: TÕMMIS
2. preemia: LEEVI
3. preemia: ALEVIK

Ergutuspreemia: LINNUPESA

Ergutuspreemia: TSIRK

Allkirjastatud digitaalselt

Indrek Kesküla, Väike-Maarja Vallavalitsus, žürii esimees

Ene Preem, Väike-Maarja Vallavalitsus

Riho Tell, Väike-Maarja Vallavalitsus

Kristel Ausing, Eesti Arhitektide Liit

Katrin Koov, Eesti Arhitektide Liit

Joel Kopli, Eesti Arhitektide Liit

Tiit Trummal, Eesti Arhitektide Liit